

UNHCR
The UN Refugee Agency

ДА ПРЕПОДАВАМЕ ЗА БЕЖАНЦИТЕ

ВЪЗРАСТ
6 – 9

РЪКОВОДСТВО
ЗА УПРАЖНЕНИЯ

Повече материали ще намерите на: unhcr.org/teaching-about-refugees

© 2017 ВКБООН

ПРЕДИ ДА ЗАПОЧНЕТЕ

Бележка относно включването на темата за бежанците, лицата, търсещи закрила и мигрантите в планирането на уроците.

Преди да проведете упражнения по темата за бежанците, лицата, търсещи закрила и мигрантите, отделете време, за да помислите за учениците от вашия клас. Има ли сред тях бежанци, деца в процес на получаване на международна закрила ли са или лица без гражданство?

Ако е така, опитайте се да разговаряте с тях и техните родители в зависимост от възрастта им. Ако е възможно, добавете идеи и обратна връзка от родителите и децата в сесиите и потърсете от тях отговори на въпросите единствено ако те изрично са проявили готовност да отговорят на въпросите ви или да обсъждат тези теми.

Лицата без гражданство нямат национална принадлежност към нито една държава. Липсата на гражданство възниква в много различни ситуации. Например някои етнически или религиозни групи не се

признават от националните закони за граждани на съответната държава, някои деца са родени извън държавата, в която родителите им имат гражданство, и не могат да получат гражданство нито в родината на родителите си, нито в държавата, в която са се родили. В някои държави по света има закони, които не позволяват на майката да предаде националността си на своите деца.

Лицата без гражданство често нямат достъп до основни права като образование, здравеопазване, заетост, свобода на движение и др. Без тези права те обикновено са изправени пред много трудности и разочарование.

Внимавайте, когато използвате думи като „държава“ и „националност“, ако имате деца без гражданство в класа. Вместо това може да използвате думите „вашият дом“ или „вашата култура“.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ УПРАЖНЕНИЯ

Ето някои упражнения, които може да изпълнявате с децата в класа, за да преминете от изучаване на темата за бежанците към предприемане на действия.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

1 | **Даване на възможност на децата и семействата да се научат да бъдат заедно в една общност.**

Организиране на ежемесечна закуска преди училищните занимания за учители, родители на наскоро пристигнали бежанци и по-широка училищна общност.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

2 | **Създаване на разбирането, че да си нов ученик в класа, е трудно.**

Провеждане на дискусия относно какво е да си нов ученик в ново училище, когато току-що си пристигнал в държавата.

Стъпка 1: Оставете децата да изберат темите, по които искат да получат насоки. Темите може да са свързани с: какво трябва да правиш, когато влезеш в класната стая, какво трябва да правиш, когато си в междучасие, какво трябва да носиш в училище и др.

Стъпка 2: Децата могат да съставят указания със снимки, за да могат новите деца да се ориентират по-лесно в новото училище и новия клас.

Предложение за заключение след дискусията – „Постъпването в ново училище може да е предизвикателно и трудно. Чудесно е, че всички мислим как да помогнем на новите деца в класната стая. Благодаря ви за загрижеността.“

3 | РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Научаване на това как да работим съвместно за създаването на нещо, в което всички участват. Да разберем, че приносът на всеки е важен.

Предприемане на съвместна творческа дейност по темата за бежанците и споделяне на начинанието с тяхната общност, например чрез покана на родителите или изнасяне на представление пред училището или пред други класове.

Пример 1: Организиране и провеждане на изложба

Пример 2: Организиране на концерт с танци или игри

Пример 3: Организиране на поетичен рецитал

Пример 4: Написване на книга с разкази

Предложение за заключение след дискусията – „Това беше чудесно упражнение, в което всички участваха активно. Това е полезен начин да разберем колко важен е приносът на всеки от нас.“

4 | РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Даване на възможност на децата и семействата да се научат да бъдат заедно в една общност.

Организиране на вечерно мероприятие за добре дошли или ежемесечна закуска за новодошлите деца в училището в началото на новата учебна година с игри, в които може да се включи цялата общност. Децата могат да избират игри, да приготвят напитки и закуски или да изпеят песен за добре дошли.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

5 | Научаване на това как да работим съвместно за създаването на нещо, в което всички участват. Да разберем, че приносът на всеки е важен.

Сътрудничество по съставянето на книжка с истории или картинки, в която да включим разкази, продиктувани от деца или на начинаещи писатели на възраст 7 – 8 – 9 години. Разказите може да са за:

1. лични преживявания или
2. за това, което децата са научили относно опита на децата бежанци при настаняването в ново училище, общност или място.

Книгата може да бъде дарена в училищната или местната библиотека. Всяко дете може да получи копие.

Предложение за заключение след дискусията – „Това беше чудесно упражнение, в което всички участвахме активно и съставихме тази книга. Това е полезен начин да разберем колко важен е приносът на всеки от нас.“

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

6 | Съпричастност със ситуацията на новодошлите деца бежанци.

Изготвяне на писма до децата бежанци, които ще постъпят в нашето училище, в които да опишем какво да очакват в първия ден или през първата седмица. Писмата могат да бъдат преведени за децата на техния майчин език.

Предложение за заключение след дискусията – „Благодарим ви, че написахте тези писма на децата, които наскоро са пристигнали в нашата държава. Важно е да мислим за положението на другите, когато можем.“

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

7 | Разбиране за положението на новите деца, търсеци закрила в моята държава.

Някои приемателни центрове или приемни мрежи имат възможности за изучаване на процедурите за получаване на международна закрила в съответната държава.

Стъпка 1: Проверете онлайн или се свържете с мрежа или конкретен приемателен център, за да разберете какви възможности предлагат за представяне на системата за функциониране на приемателния център или процеса по предоставяне на международна закрила.

Стъпка 2: Някои центрове могат да изпратят служител по комуникациите на посещение в класа или в училището, а в някои държави може да има възможност за обмен с други младежи, например изпращане на писма или провеждане на открит футболен мач или други игри.

Стъпка 3: Вижте какви опции има във вашия регион за по-подробно запознаване с преживяванията на децата и учениците, търсеци международна закрила.

Предложение за заключение след дискусията – *може да е благодарност към всеки, който е участвал в посещение или в упражнение.*

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

8 | Разбиране за това, че някои деца имат физически или социални нужди, за които да осигурим подкрепа чрез набиране на средства.

Организиране на сладкарско изложение, вечер на талантите или друго мероприятие за набиране на средства, които да се изпратят в местна организация, която работи с бежанците в региона.

Предложение за заключение след дискусията – *„Благодарим на всички деца за тяхното участие в упражнението.“*

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

9 | Ангажирането на нашите семейства в заниманията в класната стая е чудесен начин да разберем колко разнообразен и интересен е класът ни.

Стъпка 1: Поканете родителите да дадат идеи за ден на заниманията, в който да се отпразнуват културните различия, например чрез готвене, културни дейности и др.

Стъпка 2: Съберете децата в кръг или в класната стая и обсъдете с тях идеите на родителите, за да разберете кои от тях са готови да реализират.

Предложение за заключение след дискусията – „Благодарим на родителите на всички деца за тяхното участие.“

Повече материали ще намерите на: unhcr.org/teaching-about-refugees

Тези образователни материали са разработени от Миали Дермиш с участието на Летиция Лемайстре.

© 2017 ВКБООН